

Številka: Uradno /2020
Nova Gorica, 22. junija 2020

MESTNEMU SVETU MESTNE OBČINE NOVA GORICA, tu

ZADEVA: Občinski ukrepi za blaženje posledic epidemije COVID-19 za gospodarstvo kot tudi za občane Mestne občine Nova Gorica

Spoštovani,

skladno s sklepom Mestnega sveta Mestne občine Nova Gorica vam posredujemo informacijo o ukrepih za omilitev posledic epidemije – pomoč gospodarstvu in posameznikom.

1. DRŽAVNI UKREPI ZA POMOČ GOSPODARSTVU IN POSAMEZNIKOM

Vlada Republike Slovenije je z namenom omilitve posledic epidemije, do sedaj sprejela naslednje ključne interventne zakone, in sicer:

- Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev pandemije COVID -19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP) – prvi proti korona zakon,
- Zakon o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic pandemije (ZDLGPE) – drugi proti korona zakon,
- Zakon o interventnih ukrepih na javno finančnem področju,
- Zakon o interventnih ukrepih na področju kmetijstva gozdarstva in prehrane,
- Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije (ZIUOOP) – tretji proti korona zakon.

Ukrepi sprejeti v zgoraj navedenih zakonih zajemajo pomoč tako gospodarstvu kot tudi pomoč posameznikom. Usmerjeni so praktično na vsa ključna področja, in sicer na :

Ukrepe za ohranjanje delovnih mest (sofinanciranje nadomestila plače, nagrajevanje zaposlenih in aktiviranih v kritičnih dejavnostih v času epidemije, nadomestila za bolniške odsotnosti, dodatno sofinanciranje že subvencioniranih zaposlitev):

- povračilo nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo in zaradi odsotnosti zaradi višje sile (**do 80%**) **vendar ne manj kot 940,58 EUR bruto in ne več kot 1.753,00 EUR bruto**) ter oprostitev plačila prispevkov (niso oproščeni: občine, delodajalci ki opravljajo finančno ali zavarovalniško dejavnost in imajo več kot 10 zaposlenih),
- **80% nadomestilo** tistim, ko so zaradi varstva otrok primorani ostati doma,
- delna oprostitev prispevkov v zasebnem sektorju za tiste ki delajo v višini **50%**,
- mesečni krizni dodatek za tiste, ki delajo v tveganih razmerah v višini **200 EUR**,
- začasno nadomestilo plače za tiste, ki so izgubili delo v višini **534,64 EUR** (do nadomestila plače in oprostitev plačila prispevkov upravičene tudi humanitarne organizacije),

- mesečni temeljni dohodek za samozaposlene in oprostitev vseh prispevkov za samozaposlene, družbenike, verske delavce, kmete v višini **700,00 EUR**.

Ukrepe za izboljšanje socialnega položaja ljudi (urejanje statusa delavcev, ki ne delajo zaradi višje sile, nadomestilo za brezposelnost od prvega dne brezposelnosti dalje, neplačevanje javnih storitev, ki se ne izvajajo - npr. neplačevanje vrtca, solidarnostni dodatek za upokojece, študente in prejemnike socialne pomoči):

- mesečni krizni dodatek za invalide od **130 EUR do 300 EUR**,
- enkratni krizni dodatek za prejemnike socialne pomoči, študente, izredne študente **150 EUR**.

Ukrepe za ohranitev delovanja podjetij

- vse prispevke za pokojninsko zavarovanje zaposlenih v podjetjih, ki delajo prevzame država.)

Ukrepi za izboljšanje likvidnosti podjetij in pomoč znanstveno raziskovalnim projektom za boj z epidemijo

- odkup terjatev do slovenskih podjetij,
- zamrznitev plačila akontacije davka od dohodka pravnih oseb,
- odlog plačila davka na dohodek iz dejavnosti za samostojne podjetnike,
- skrajšanje plačilnih rokov za plačila zasebnim dobaviteljem iz javnega sektorja, preusmeritve neizkoriščenih sredstev ESS.

Državna jamstva za likvidnostna posojila podjetij (cilj osvežitev investicijske aktivnosti podjetij in s tem ohranitev delovnih mest):

- poroštva in kreditne linije skupaj s SID banko, in sicer direktno preko SID banke in Slovenskega podjetniškega sklada ter posredno preko bank in hranilnic,
- višina posameznega poroštva bankam in hranilnicam je lahko največ **70% glavnice za velika podjetja in 80% glavnice za majhna ali srednja podjetja**,
- višina posojila je lahko največ **10% prihodkov v letu 2019**,
- ročnost posojil **največ pet let**

Ukrepi na davčnem področju:

- odlog prispevkov za socialno varnost (za samozaposlene, ki nimajo zaposlenih) avtomatičen za mesec marec, april, maj. Odložene prispevke bo potrebno poravnati najkasneje do 2022,
- oprostitev plačila prispevkov za tiste, ki so jim prihodki upadli za več kot 10%,
- odlog in obročno plačilo davkov tudi NUSZ (**odlog za dve leti ali plačilo v 24 obrokih**),
- preložitev davčnih obračunov davka od dohodka pravnih oseb za prejšnje leto na 1. 6. 2020.

Ukrepi za pomoč kmetijstvu

- finančna pomoč, zmanjšanje ali odpis prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- znižanje plačila dajatve na katastrski dohodek za leto 2020,
- nadomestila plačil ribiških prevezov v višini 40% celotnega nadomestila...

Ostali državni ukrepi:

- oprostitev plačila najemnine poslovnih prostorov, ki so v lasti države, občin ali organov v njeni sestavi,
- dvig povprečnine za občine,
- namesto vračila že vplačanega zneska lahko turistično podjetje izda vrednotnico potrošniku, ki jo lahko vnovči v dveh letih,
- oprostitev plačila DDV za maske in ostala zaščitna opreme do 31. julija,

- pospešitev izdaje gradbenih dovoljenj, poenostavitev upravnih postopkov.

Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije SARS-COV-2(ZIUOOPE) oziroma tretji proti korona zakon predstavlja vsebinsko nadgradnjo tako imenovanega prvega in drugega proti korona paketa. Sprejeti ukrepi, ki veljajo do 31. 12. 2020:

- delno povračilo nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo. Do nadomestila upravičeni delodajalci, katerih prihodki so upadli za 10% v primerjavi z letom 2019. Ne glede na ta kriterij so do ukrepa upravičene tudi humanitarne in invalidske organizacije. Višina nadomestila, ki ga izplačuje Zavod RS za delo **znaša 80% nadomestila plače in je omejen z višino najvišjega zneska denarnega nadomestila za primer brezposelnosti.**
- ukrep subvencioniranja skrajšanja delovnega časa od pet do dvajset ur tedensko, subvencija odvisna od obsega skrajšanega delovnega časa in sicer **od 112 evrov do največ 448 EUR** mesečno (delavec mora opraviti vsaj polovični delavnik in mora biti zaposlen za poln delovni čas). Pravico do subvencije lahko uveljavlja delodajalec, ki po svoji oceni najmanj 10% zaposlenim ne more zagotavljati najmanj 90% dela, ki zaposluje delavce na podlagi pogodbe o zaposlitvi za polni delovni čas. Ukrep ne velja za neposredne in posredne proračunske uporabnike. Ukrep bo veljal do 31. 12. 2020.
- finančne spodbude za podjetja preko Slovenskega podjetniškega sklada in Regionalnega razvojnega sklada,
- izdaja turističnih bonov za koriščenje namestitve v hotelih, kampih, turističnih kmetijah in ostalih nastanitvenih obratih v Sloveniji; polnoletni v višini **200 EUR**, otroci v višini **50 EUR**.

2. LOKALNI UKREPI ZA POMOČ GOSPODARSTVU IN POSAMEZNIKOM - MESTNA OBČINA NOVA GORICA

Pri pripravi in realizaciji ukrepov za pomoč posameznikom in gospodarstvu smo izhajali iz že realiziranih državnih ukrepov. V Mestni občini Nova Gorica se izvajajo naslednji ukrepi za pomoč gospodarstvu in posameznikom:

- oprostitev plačila najemnine vsem pravnim osebam, ki poslujejo v prostorih, ki so v lasti Mestne občine Nova Gorica oziroma organov v njeni sestavi (KS),
- javni razpisi Javnega sklada malega gospodarstva Goriške (odprti):
 - razpis neposrednih dolgoročnih posojil za razvoj poslovanja (podjetja lahko pridobijo posojila v znesku od 4.000 do 100.000 EUR oz. max. višina posojila znaša 1/2 prihodkov preteklega leta. Posojila so namenjena pokrivanju stroškov nakupa storitev, materiala in blaga ter plač zaposlenih).
 - razpis neposrednih dolgoročnih mikro posojil za mikro in mala podjetja (posojila v znesku od 4.000 do 25.000 EUR oz. max. višina posojila znaša 1/2 prihodkov preteklega leta. Posojila so namenjena pokrivanju stroškov nakupa storitev, materiala in blaga ter plač zaposlenih).

V pripravi pa je **tudi javni razpis neposrednih dolgoročnih posojil za odpravljanje posledic epidemije COVID-19:** (realizacija razpisa predvidoma druga polovica leta - po potrditvi Poslovnega in finančnega načrta 2020 na vseh občinskih svetih občin ustanoviteljic. Razpis namenjen mikro in malim podjetjem, ki bodo lahko pridobila posojila v znesku od 4.000 do 20.000 EUR oz. max. višina posojila znaša 1/2 prihodkov leta 2019. Posojila bodo namenjena pokrivanju stroškov plač, najema poslovnega prostora in opreme, zunanjih storitev, materiala in blaga. Doba odplačila 3 leta z možnostjo 1 letnega moratorija.

Javni sklad malega gospodarstva Goriške izvaja tudi reprogram obstoječih posojil upošteva specifikum delovanja posojilojemalca in obliko zavarovanja (reprogrami so izvedeni brez stroškov dela JSMGG).

Pri pripravi nabora ukrepov Mestne občine Nova Gorica za pomoč gospodarstvu in posameznikom za omilitve posledic epidemije COVID 19 smo upoštevali že sprejete državne ukrepe, ki segajo pravzaprav na vsa ključna področja in so namenjena reševanju trenutnih likvidnostnih težav podjetij in prebivalstva.

Tako je bilo veliko predlogov in pobud tudi v zvezi z oprostivjo ali odlogom plačila NUSZ, ki ju omogoča že Zakonom o davčnem postopku. Prosilec lahko pristojni davčni organ zaprosi za dvoletni odlog plačila oziroma za plačilo v 24 mesečnih obrokih in v tem primeru ni potrebno sprejemati nobenih lokalnih ukrepov.

Čeprav je bilo veliko pobud tudi za brezplačno uporabo javnih površin, ki jih uporabljajo gostinci za letne vrtove, ta oprostitev glede na veljavno zakonodajo ni možna. Skladno z Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti ter skladno s Pravilnikom o postopku obremenjevanja in o višini odškodnin za obremenjevanje nepremičnin v lasti Mestne občine Nova Gorica ter o višini odškodnin za uporabo javnih površin oprostitev plačevanja ni predvidena v takih primerih. Interventni zakon o omilitvi posledic epidemije pa določa, da se uporabnikom oprosti najemnina le za poslovne prostore v lasti občini in organov v njeni sestavi ni pa predvidena oprostitev plačila uporabe javnih površin.

Na Mestni občini pripravljamo odlok o občinskih taksah, ki bo zajel plačilo taks tudi za javne površine in na tak način urejeno plačevanje z občinskimi taksami bi lahko omogočilo tudi oprostitev plačevanja uporabe javnih površin. V tem trenutku pa Zakon o stvarnem premoženju to onemogoča, lahko pa Mestne storitve, ki so upravljalec teh površin uporabnikom ne posredujejo računa, saj javne površine v času zaprtja gostinskih obratov niso bile v uporabi.

Cena uporabe javne površine na kvadratni meter je 3,5 EUR/mesečno. V povprečju plačajo gostinci na mesec 150 EUR, saj nobeden v občini nima velikih površin v uporabi.

Na tem mestu naj poudarimo, da so državni ukrepi pokrili že večino ključnih področij in smo se zato na Mestni občini Nova Gorica pri pripravi in realizaciji lokalnih ukrepov za pomoč gospodarstvu in posameznikom pri omilitvi posledic epidemije COVID 19, v izogib podvajanju že sprejetih ukrepov, odločili za pripravo in realizacijo zgoraj navedenih.

Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje, OE Nova Gorica, je bilo do 19. 5. 2020 na območju Območne enote zavoda (celotna Goriška statistična regija) delno izplačano nadomestilo plače 12.361 delavcem, ki delajo v 1.460 podjetjih oziroma so samozaposleni.

Stopnja brezposelnosti je glede na isto obdobje v lanskem letu na tem območju narasla za 17,3 % in trenutno znaša 5,6%. Glede na mesec marec letošnjega leta je stopnja brezposelnosti narasla za 0,2% odstotni točki.

Lep pozdrav.

dr. Klemen Miklavič
ŽUPAN